

NYHEDSBREV

Leder:

Sommeren går på hæld. Efteråret er over os. Et travlt efterår for havne og for foreningen.

Der skal indgås en ny trafikaftale som et led i finansloven for 2010. Her skal der besluttes finansiering for mange af de projekter, som var en del af det Grønne Transportforlig fra januar 2009. Finanslovsforslaget afsætter ca. 200 mio. kr. til at forbedre veje til havne. Men det er ikke nok. Der er et stærkt behov for at igangsætte mange nye projekter til forbedring af infrastrukturen omkring havnene. Det håber vi, politikerne vil gøre i den kommende trafikaftale.

Et andet element i trafikaftalen bliver isbrydning, som er flyttet fra forsvarsforliget. Danske Havne opfordrer kraftigt til, at den forældede ordning afskaffes. Havnene og rederierne betaler mange millioner for en ydelse, de ikke får.

Lodsning er et andet aktuelt emne. Det forlyder, at taksterne vil stige til det tredobbelte. Noget sådant vil have katastrofale konsekvenser - særligt for besejlingen af de mindre havne og dermed for alle de lokale arbejdspladser, som havnene understøtter. Der er et påtrængende behov for revision af lodsloven og for at udvikle land-baseret lodsning.

Et tredje tema i efteråret bliver diskussionen om havnearealer. Transportministeriet og Miljømini-

steriet offentliggør en række analyser af situationen og regelsættet omkring udviklingen og udlejningen af havnearealer. Danske Havne ser frem til disse arealanalyser og til den kommende landsplanredegørelse.

Efterårets fjerde store tema – og det største på den landspolitiske dagsorden – bliver klima. Det skyldes især topmødet i København i december. Havnene har allerede taget mange initiativer til energibesparelser og vil fortsætte det gode arbejde. Både i forhold til havnene selv og i forhold til at fremme søfarten, som er den transportform, der udleder mindst CO2 pr. transporteret tons gods.

Et femte tema er naturligvis den aktuelle økonomiske krise. Det er noget, vi alle forsøger at tilpasse os. Vi må se fremad og udvikle nye initiativer og forretninger. Forretningsudvikling er derfor også et tema, foreningen vil arbejde intenst med i det kommende efterår.

Oven på en behagelig sommer må vi alle i arbejdstøjet. God arbejdslyst.

Uffe Steiner Jensen
Formand

Kilde: Fotograf Thorbjørn Hansen, Kalundborg Havn

Mindeord

John Jensens hjerte bankede for havnene i mere end 30 år. Havnenes indpasning i transportpolitikken, deres udviklingsmuligheder og konkurrencebetingelser lå altid John meget på sinde. Gennem debatoplæg, idekataloger og vejledninger har John aktivt været med til at sikre gode rammer for havnenes udvikling.

John havde mange mærkesager. En af dem var at få Landshavnerådet afskaffet, hvilket skete i 1990. Det betød bl.a., at ministeren ikke længere kunne fastsætte taksterne for havnenes skibs- og vareafgifter. En anden var vedtagelsen af havneloven i 1999, hvor især arbejdet for en ændring af havnenes organisationsformer engagerede John.

Mere frihed for havnene til at drive deres forretning var et omdrejningspunkt. John sad i Isbrydningsrådet og kæmpede også dengang for de urimelige isafgifter, havnene fortsat betaler. Liberaliseringen af lodstaksterne optog ham også, og John gjorde sit til at få en reorganisering af Lodsvæsenet på plads.

John modtog Dronningens fortjenstmedalje i sølv for mere end 40 års tjeneste i KL, hvor han ledede Danske Havne, indtil han gik på pension i oktober 2003.

John var meget afholdt og altid klar i sociale sammenhænge. Mange vil derfor også mindes ham som et meget varmt og humorfyldt menneske.

John blev 69 år. Han døde den 9. juli.

Ære være hans minde.

Flere havne får modulvogntog

Fra 1. september kan havnene i Aabenraa, Grenaa, Kolding, Odense og Vordingborg modtage modulvogntog - lange lastvogne på 25 meter. Tidligere har havnene i Esbjerg, Hirtshals, Frederikshavn, Aalborg, Aarhus, Fredericia, Kalundborg, Helsingør og Rødby fået tilladelse til at modtage modulvogntog. Samtidig er mange landtransportcentre og store, transporttunge virksomheder kommet med i forsøget.

De sidste fire havne – Hanstholm, Køge, Hundested og Gedser – kommer med fra 1. december 2009.

Folketinget har i forbindelse med forsøget bevilget 140 mio. kr. til at gøre adgangsvejene til havnene klar til de længere køretøjer. I forbindelse med det Grønne Transportforlig, januar 2009, blev det besluttet at gøre forsøget permanent.

Forsøget overvåges af en følgegruppe, hvor også Danske Havne sidder. Opmærksomheden om forsøget er faldet en del efter bilerne er begyndt at køre, og i dag kører mere end 400 modulvogntog på det danske vejnet. Tilsyneladende helt problemfrit.

Landsplanredegørelse 2009

Miljøministeren har udsendt et forslag til Landsplanredegørelse 2009 i høring frem til udgangen af september. Danske havne har fået en central placering i redegørelsen. Havne er blevet placeret i afsnittet om by og byernes udvikling. Det er naturligt, for mange havne er en del af byen. Men de er så meget mere. Danske Havne deltager derfor i ministeriets arbejde med et bypolitisk oplæg. Der skal gøres op med den misforståelse, at havne er under afvikling og at store områder forfalder.

Havne er en vigtig del af den danske infrastruktur. Danske Havne vil i sit høringssvar understrege behovet for, at havnene fortsat sikres de fornødne frihedsgrader i forhold til disponering over arealerne. Det gælder både arealernes størrelse, men også, at havne fortsat er forbeholdt havneaktiviteter. Danske Havne kan støtte, hvis der udarbejdes en vejledning med forslag til, hvordan havnene kan gennemføre ændringer i

arealdisponeringen, så alle parter søges tilgodeset bedst muligt. Nationalt, regionalt og lokalt er erhvervsliv og beskæftigelse afhængige af adgangen til havne. Derfor skal danske havne ikke blot bevares – de skal styrkes og udvikles yderligere.

Danske Havnes hørings svar vil senere komme på vores [webside](#).

Ny Råstoflov

Folketinget har vedtaget en ny lov om råstoffer, hvor særlig bestemmelserne om sømaterialer, retten til at udvinde sømaterialer og statsafgifter er ændret.

Loven ændres efter krav fra EU, der ønsker mere konkurrence og særlig mere konkurrence fra sandsugere i andre lande. Reglerne har været forhandlet i mere end 2 år, og alligevel er man endt med ikke at kunne styre markedet for grus, sten og ral. Trods ønske om at spare på grusgravning på land ser Danske Havne eksempler hvor grusgrave tømmes mens sømaterialer ikke efterspørges.

Kilde: ADP A/S

Danske Havne arbejdede i forbindelse med revisionen for to forhold:

1. Sømaterialer til opfyldning ved havneudvidelser skal kunne udvindes og leveres uden afgift til staten, fordi det er ”offentlige projekter”. Samtidig skal de udvindes i de såkaldte Fællesområder, som er udlagt af staten, og hvor staten har udført og bekostet de indledende VVM-undersøgelser.
2. Lovens konsekvenser for de eksisterende ral-

sugningsfirmaer er ikke tilstrækkeligt undersøgt. Ændrede erhvervsvilkår kan fjerne grundlaget for mange havneudvidelsesprojekter, hvor udvidelsen netop er sket af hensyn til råstofindustrien.

Sekretariatet har på møde med By- og Landskabsstyrelsen drøftet de to interesser, og styrelsen vil se på mulighederne for at definere havneopfyldninger som offentlige projekter. Dermed vil afgiften på 6-8 kr. pr. m³ bortfalde.

Fortsat uklarhed om havnenes skatteforhold

Efter flere års usikkerhed var lettelsen i havnene stor, da Vestre Landsret i maj gav Fredericia Havn A/S medhold i sagen om den skattemæssige behandling af havnens lejeindtægter. Men det varede kun kort. Skatteministeriet har desværre i sommerens løb valgt at anke dommen til Højesteret. Derfor hersker der fortsat meget stor usikkerhed om aktieselskabshavnens skatteforhold. En usikkerhed der gennem flere år har sat en stopper for havnenes organisatoriske udvikling.

Stridens kerne er fortsat en skattemæssig afklaring af hvilke lejere, der driver havnerelateret virksomhed. Ingen ønsker mere end havnene at udleje arealerne til virksomheder, der generelt bidrager til havnens aktivitet og udvikling. Derfor sikres lejerne også ved lange lejekontrakter. Det kan få betydning, hvis virksomhedens aktivitet undervejs skifter karakter og måske bliver mindre afhængig af den kajnære beliggenhed. Samtidig har havnene i havneloven en forpligtigelse til at søge arealerne lejet ud og sikre en fornuftig forretningsmæssig drift af havnen. Det er til gavn for alle parter. Havnene beholder de arealer, der er nødvendige for havnevirksomheder og en hensigtsmæssig trafikafvikling. Havnene optimerer indtjeningen og minimerer udgifterne, så udgifterne for kunder på havnen kan holdes nede. Det bidrager til at holde de generelle transportomkostninger ved søfart nede.

Danske Havne fastholder synspunktet, at de aktiviteter, aktieselskaberne lovligt kan udøve under havneloven, naturligvis også skal være omfattet af skattefritagelsen for havnerelateret virksomhed. Den store usikkerhed har ikke kun betyd-

ning for aktieselskabshavnene. Den har også sat en stopper for andre havnes tanker om at om-danne sig til aktieselskab – helt i strid med både intentioner og ønsker generelt.

Danske Havnes bestyrelse har derfor søgt om at indtræde som biintervenient til støtte for Fredericia Havn A/S, når sagen skal for Højesteret. Det er nødvendigt, at der ikke i Danmark er strid mellem de regelsæt, der regulerer havnens aktiviteter. Transportministeriet og Skatteministeriet har en opgave med at sikre et fornuftigt og forståeligt grundlag.

Lodsvæsenets økonomi

Det statslige lodsvæsen Danpilot har gennem en periode kæmpet med røde tal. Danske Havne har ved flere lejligheder gjort politikerne opmærksomme på, at det ikke er løsningen at hæve priserne voldsomt. Det vil nemlig ødelægge konkurrencevilkårene for de mindre havne. Derfor er det tilfredsstillende, at de prisstigninger, der var rygter om i foråret, ikke er blevet effektueret.

Forsvarsudvalget har tidligere stillet samrådspørgsmål til forsvarsministeren om, hvordan man vil løse de økonomiske problemer. Løsningen ligger tilsyneladende ikke lige for. Udvalget har igen den 24. august bedt ministeren om at komme i samråd og orientere udvalget. Danske Havne håber, at svaret vil pege indad og fokusere på effektiviteten og ikke gå vejen omkring prisstigninger for kunderne. Fremadrettet bør der bl.a. sættes på at udvikle landbaseret lodsning.

Odense Havn nomineret til klimapris

Odense Havn lever op til at være Danske Havnes spydspidshavn inden for klima og miljø. Havnen er blevet nomineret til Climate Cup Reduktionsprisen 2009. Climate Cup er en dansk konkurrence for virksomheder, organisationer, kommuner, entreprenører mv., der gør en forskel for klimaet, og som gerne vil fortælle om det. Reduktionsprisen gives til en virksomhed eller organisation, der har konkrete mål for reduktioner af udledningen af drivhusgasser. Vinderen bliver offentliggjort på Nordic Climate Solutions-konferencen den 9. september 2009 i København.

Læs mere på www.climatecup.dk

Køge Havn deltager i ESPO Award

Køge Havn deltager som den eneste danske havn i den europæiske havnekonkurrence, ESPO Award. Konkurrencen er udskrevet af den europæiske havneorganisation, ESPO, og handler om havnes rolle i forhold til lokalsamfundet. Formålet er at sætte fokus på løsninger, der giver plads til både havnedrift, erhverv og byudvikling langs kysterne.

”Det gør man som havn først og fremmest ved at komme i tæt dialog med politikere og borgere i den by, havnen ligger i,” udtaler direktør for Køge Havn, Thomas Elm Kampmann. ”Vi er endt med en meget gennemtænkt plan for hele byudviklingen i Køge. Den fordobler erhvervs-havnens størrelse og frigør samtidig store arealer til byudvikling i Køge lige midt i centrum af byen og helt ned til kysten. Det er stort for Køge og borgerne, og det er også stort for os i havnen”.

Kilde: Kalundborg Havn

For Køge Havn betyder projektet, at erhvervs-havnearealet udvides med omkring 30 ha. Danske Havne glæder sig over dansk deltagelse i konkurrencen og bakker kraftigt op om Køge Havns kandidatur.

Vinderen af ESPO Award 2009 bliver kåret den 4. november ved en ceremoni på rådhuset i Bruxelles. Køge Havn er oppe mod store og formidable modstandere som Barcelona, London, Dublin og Marseille.

Læs mere om konkurrencen på www.espo.be

Politisk opmærksomhed på havnedrift

Selvom det meste af Danmark var på ferie, har mange folketingspolitikere brugt sommeren på at besøge og skabe politisk opmærksomhed om de danske havne.

Den 20.-22. juli var trafikordførerne Pia Olsen Dyhr (SF) og Kristian Pihl Lorentzen (V) på et trafikalt rundtog. Her slog de vejen forbi Århus Havn og fik godt overblik over havnen og dens aktiviteter fra toppen af en containerkran. Kristian Pihl Lorentzen havde desuden flere havneudflugter på programmet i sommertiden. Således besøgte han også havnene i Horsens, Vejle, Odense, Fakse Ladeplads og Rødby.

Folketingets Trafikudvalg var den 19.-20. august på sommerstudietur. Her var det Kalundborg, der havde æren af at kunne byde velkommen. Havnedirektør Bent Rasmussen kunne fortælle om havnens udvikling og dens virksomheder - bl.a. Vestas, som har et stort areal til håndtering af dele til havvindmølleparken ud for Sprogø.

Danske Havne har brugt Folketingets sommerferie på at drøfte havnens betydning for erhvervet med en række af Folketingets erhvervsordførere. Endvidere er Danske Havne netop nu i gang med at arrangere møder med Folketingets trafikordførere for at drøfte en række aktuelle emner inden forhandlingerne om den nye trafikaftale for alvor går i gang.

Mindre svovl fra skibe – også i USA og Canada

USA og Canada har bedt den internationale søfartsorganisation, IMO, om at skabe en kontrolzone (Emission Control Area) for skibes emissioner rundt om landenes kyster. Sådanne kontrolzoner er allerede indført i Nordsøen og Østersøen, hvor skibene fra 1. juli 2010 kun må have 1 % svovl i brændstoffet. Fra 2015 falder den grænse til 0,1 % svovl. Hvis USA og Canada indfører kontrolzoner, vil skibe, der sejler inden for 200 sømil af landenes kyster, formodentlig skulle leve op til 0,1 %-grænsen i 2015. Det vil være til gavn for miljøet og for menneskers helbred. Og så kan det speede den teknologiske udvikling inden for skibsfarten yderligere op.

Kilde: Juelsminde Fisk

Fiskens Dag 2009

Fiskens Dag holdes hvert år den anden lørdag i september. Det er fiskebranchens årlige festdag, hvor havets mange skønne og sunde råvarer hyldes.

I år fejres Fiskens Dag lørdag den 12. september i Nyhavn ved Ankeret fra kl. 11-15. I Århus ved Clausens Fiskehandel, Fiskerivej 4 fra kl. 10-13. I Silkeborg på Søndertorv fra kl. 10.

Men det er ikke kun den 12. september Fiskens Dag fejres. For rundt omkring i landet er der også fokus på fisk: Mandag den 7. til lørdag den 13. september er der temauge i Lemvig og Thyborøn om lystfiskeri, fisk og tilberedning. Lørdag den 5. september i Hundested, hvor "Sildens Dag" fejres, og søndag den 11. oktober i Hvide Sande.

Læs mere om Fiskens Dag 2009 og øvrige arrangementer på [2 gange om ugen](#)

Vidste du, at

Supermarkedernes salg af fersk fisk i løbet af de sidste tre år er steget med 5.700 tons. En stigning på 20 %.

Rotterdam reglerne

FN's generalforsamling vedtog den 11. december 2008 en konvention om kontrakter for international transport af gods helt eller delvist til søs. Konventionen bliver også kaldt "Rotterdam Reglerne". Den nye konvention regulerer

ikke kun søtransporter, men også transporter der involverer både sø - og landtransport. Danske Havne synes det er glædeligt, at der er udsigt til internationalt standardiserede regler, der regulerer samspillet mellem vej- og søtransport. Det er helt på linje med Danske Havnes ønske om, at havne får en mere fremtrædende plads som godsknudepunkter.

Det er håbet, at den nye konvention erstatter de eksisterende konventioner om søtransport. Her tænkes på Haag-, Haag-Visby- og Hamborgreglerne. Rotterdam reglerne er dog bredere end de nuværende regler, da også udleveringsansvaret og overdragelse af rettigheder tillige er reguleret. Formålet er at skabe en videre international harmonisering af søregler. Konventionen underskrives i Rotterdam den 23. september i år, hvor de enkelte stater vil kunne tiltræde og dermed ratificere konventionen.

Kilde: Aalborg Havn

Det danske miljø

Danmarks Miljøundersøgelser har offentliggjort udkast til Miljøtilstandsrapport – Natur og Miljø 2009. DMU tager hvert fjerde år temperaturen på den danske natur og miljøet. Der måles på en række forurenende stoffer og partikler, og udviklingen over tid bliver belyst.

Der er både sket fremskridt, men der er fortsat store udfordringer, når vi skal leve op til krav og målsætninger. Krav som sættes både i regeringens egne strategier som f.eks. ren luft. Af EU til f.eks. vandkvaliteten og af de internationale regler i forhold til f.eks. svovludledninger.

Rapporten består af to dele: En gennemgang af de udfordringer der er og en faktuel analyse af naturens og miljøets tilstand. I forhold til havmiljøet skal det fremhæves, at der konstateres fald i en række problematiske stoffer, når man analyserer på blåmuslinger. Det gælder ikke mindst TBT, hvor indholdet på kun 7 år fra 2000 til 2007 er faldet med 82 %. Der er og har været stort fokus på indholdet af TBT i f.eks. sediment, som havnene renses op, når der vedligeholdes og uddybes i sejlrender og bassiner. TBT som anvendes i først og fremmest skibsmaling er under udfasning. Det er derfor meget tilfredsstillende, at der nu kan konstateres store fald i koncentrationerne. Også for andre miljøfremmede stoffer som kviksølv og PAH er der tegn på bedring. Alt i alt en god udvikling, der giver håb om et renere havmiljø og dermed også, at større mængder sediment fremover kan klappes til søs og dermed forblive i havmiljøet.

Rapporten er i høring frem til 8. september og kan findes [her](#)

Europæisk undersøgelse af havnemiljø

Den europæiske havneorganisation, ESPO, har gennemført en større spørgeskema-undersøgelse om havnenes holdning til miljø og de udfordringer, det giver for havnene. Ca. 140 havne besvarede spørgeskemaet, heraf 15 danske. Resultaterne for hele Europa vil ligge klar i oktober. Der vil også blive lavet en specifik dansk landerapport. Danske Havne ser meget frem til at få et mere præcist billede af havnenes vurdering af de miljømæssige udfordringer, så organisationens indsats kan målrettes. Vi takker i den forbindelse de havne, der deltog. Danske Havne har udlovet en vingave til den, der svarede som nummer tolv fra Danmark. Den heldige modtager er havneingeniør Knud Aage Lavsén fra Thyborøn Havn.

TØF Havnekonference 2009

TØF holder havnekonference om "Havne som knudepunkter - Muligheder og barrierer for transport til søs og samarbejde med andre transportformer".

Konferencen indledes med et arrangement om aftenen onsdag den 9. september kl. 19-22 på

Kystvejens Hotel & Conferencecenter, Kystvej 26. Selve konferencen holdes torsdag den 10. september kl. 9–17 på Kattegatcentret, Færgevej 4 i Grenaa.

Danske Havne deltager i paneldebatten om udvikling i erhvervsarealer på havne. Konferencen får også besøg af havnedirektører fra bl.a. Århus, ADP A/S og CMP AB, der kommer med et bud på ”Hvad sker der i de tre største havne og kan vi lære noget af det?”

Herudover behandler konferencen emner som:

- Støtteprogrammer i EU
- Regeringens initiativer på havneområdet
- Den tyske havnestrategi
- Godsstrømme i fremtidens Europa og muligheder for danske havne

Læs mere om konferencen, herunder program og tilmelding på TØFs [websiteside](#).

Kilde: Fotograf Thorbjørn Hansen, Århus Havn

Sommerens citater

”Havnene skal i langt højere grad indtænkes som centrale elementer i den fremtidige danske infrastruktur. En klar og imødekommende opbakning til de danske havne er derfor nødvendig, hvis vi ønsker, at Danmarks havne skal udvikle sig til dynamiske og succesfulde transportcentre, som kan have en positiv indvirkning på miljøet og ikke mindst sikre at godstransport og logistik forbliver centrale hjørnestene i den fortsatte udvikling af vores velfærd og velstand.”

Formand for Folketingets Trafikudvalg, Flemming Damgaard Larsen, i indlæg på www.fdl.dk

”Det har de senere år været drøftet (...) om der eventuelt er for mange havne i Danmark. Ville det være bedre at koncentrere kræfterne om nogle færre havne for at kunne klare sig i den internationale konkurrence? Danmarks Rederiforening mener ikke, at det ene behøver at udelukke det andet. Der er i dag mere end 100 havne i Danmark; faktisk det samme antal som der er rederier. Vi har bestemt ikke til hensigt at bringe nogen af disse tal ned.”

Lars Vang Christensen, adm. direktør i Herning shipping a/s og formand for Danmarks Rederiforening – i Magasinet Århus Havn, august 2009.

Møder og konferencer september-november 2009

- 3.-4. september: BPO konference og generalforsamling, Århus
- 7. september: Persontransportens Tænk tank, København
- 9. september: Møde i Danske Havnes Sekretariatsudvalg, København
- 10. september: TØF-konference, Grenaa
- 12. september: Fiskens Dag
- 15. september: Transportens Dag, Snekkersten
- 16.-17. sep.: Årsmøde i Vestkysthavnene, Thyborøn
- 17.-18. sep.: ESPO Economic & Statistics committee, Oslo
- 21. september: Møde i Danske Havnes bestyrelse, Fredericia
- 21.-22. sep.: Dansk Kystkonference, Korsør
- 22. september: Møde i Danske Havnes Havnemiljøudvalg, Korsør

- 22. september: EMUC. Netværksmøde om nærskibsfart, Grenaa
- 22. september: ESPO Port Governance Committee, Bruxelles
- 22.-24. sep.: 2nd Optimising Port Productivity conference, Antwerpen
- 29. september: ESPO Sustainable Development Committee, Bruxelles
- 30. september: ESPO Intermodal and Logistics Committee, Bruxelles
- 30. september: ESPO Marine Affairs and Security Committee, Bruxelles
- 30. september: 1. oktober: International Port Security, Barcelona
- 30. september-2. oktober: Shortsea konference, Brügge
- 30. september: Transportens Innovationsnetværk – Intermodalitet - Force, Lyngby
- 1.-2. oktober: Short Sea Conference, Brügge
- 5. oktober: Godstransportens Tænk tank, København
- 7.-9. oktober: DanFish International, Aalborg
- 9. oktober: ESPO Executive Committee, Rom
- 22. oktober: Kursus om bygge- og anlægskontrakter, København
- 22.-23. oktober: 3rd International Conference on Maritime & Port Security, Nantes
- 29. oktober: Fiskeriudviklingsudvalget for EFF programmet, København
- 4. november: ESPO årligt møde og prisuddeling, Bruxelles
- 4. november: EMUC. Konference om nærskibsfart, Esbjerg
- 10. november: Møde i Danske Havnes Administrationsudvalg, CMP, København
- 11.-12. nov.: Møde i Danske Havnes Fiskerihavnsudvalg, Strandby
- 18. november: Møde i Danske Havnes Sekretariatsudvalg, København
- 24. november: Møde i Danske Havnes Nautiske Udvalg, Esbjerg
- 26. november: Møde i Isbrydningsrådet, København
- 27. november: Møde i Danske Havnes bestyrelse, København